

Beslisnota voor de raad

Datum 25 januari 2022

Openbaar

Onderwerp	(Her)benoeming leden integrale welstands- en monumentencommissie en kwaliteitsteam Spoorzone Het Oversticht
Versienummer	V1.2
Portefeuillehouder	E.W. Anker
Informant	Henry Kranenborg / Patrick Naaijen / Pien van der Does
Afdeling	Beheer, Erfgoed en Gebouwen / Vergunningen / Proces- Programma- en Projectmanagement
Telefoon	(038) 498 2465 / (038) 498 5154 / (038) 498 2629
Email	HL.Kranenborg@zwolle.nl / p.naijen@zwolle.nl / P.van.der.Does@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	6.1.2 We zorgen voor een stad met ruimtelijke kwaliteit en heldere toekomstbestendige ruimtelijke structuren op niveau van concrete projecten en initiatieven
Begroting wijzigen	Nee
Dekking ten laste van	--
Bijlagen	1. Brief Het Oversticht 16 december 2021, benoeming commissieleden; 2. Brief Het Oversticht 16 december 2021, benoeming leden kwaliteitsteam Spoorzone 2021.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 De in de brief van Het Oversticht d.d. 16 december 2021 (kenmerk 085.21) genoemde leden van de welstandscommissie (met terugwerkende kracht) vanaf 1 september 2021 tot 1 januari 2023 of tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet te (her)benoemen:
 - de heer K. Kingma, adviseur Welstand (architect);
 - de heer M. de Haas, adviseur Welstand (architect);
 - de heer H. Korteweg, als plaatsvervangend secretaris;
 - mevrouw M. Ketting, als plaatsvervangend secretaris;
 - mevrouw C. Dirkzwager, als plaatsvervangend secretaris;
- 2 Het kwaliteitsteam Spoorzone, als zelfstandige subcommissie van de geïntegreerde welstand- en monumentencommissie, in te stellen voor advisering in het afgebakende gebied Iurelui, werkplaatsen, hanzekwartier, campus, district Z, hanzehoven, hanzewonen, hanze-oost en deventerstraatweg en de in de brief van Het Oversticht d.d. 16 december 2021 (kenmerk 120.21) genoemde leden voor het Q-team Spoorzone Zwolle tot 1 januari 2023 of tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet te benoemen:
 - de heer H. Abels, voorzitter;
 - de heer M. de Vos, stedenbouwkundige;
 - mevrouw L. Weeber, architect;
 - mevrouw S. Stomp, burgerlid;

Datum 25 januari 2022

- de heer T. Straatsma, landschapsarchitect;
- mevrouw T. Stahlie, secretaris / architect;
- de heer H. Korteweg, plaatsvervangend secretaris / architect;
- mevrouw M. Ketting, plaatsvervangend secretaris / architect;
- mevrouw M. Statema, erfgoeddeskundige (op afroep).

Datum 25 januari 2022

Inleiding

In het kader van de Woningwet en de Monumentenwet/Erfgoedverordening faciliteert Het Oversticht voor de gemeente Zwolle de welstandsadviserings- en de monumentenadvisering in een geïntegreerde welstands- en monumentencommissie IJsselland, waarin wordt samengewerkt met de gemeente Kampen.

Het Oversticht stelt een nieuwe samenstelling van de commissie voor. De leden van de monumentencommissie worden door ons college benoemd. De leden van de welstandscommissie worden door de gemeenteraad benoemd. Daarnaast stellen wij voor om het kwaliteitsteam Spoorzone (Q-team Spoorzone Zwolle), dat in het in het najaar van 2020 vastgestelde Ontwikkelkader Spoorzone is omschreven, formeel in te stellen en de leden te benoemen.

Beoogd effect

Voorgesteld wordt om conform de wet- en regelgeving:

- de aangegeven leden van de welstandscommissie te (her-)benoemen;
- het kwaliteitsteam Spoorzone in te stellen en de aangegeven leden te benoemen;

Argumenten

1.1 Omgevingswet: gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit en nieuwe verordening in 2022

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Onder de Omgevingswet is een adviescommissie (huidige commissie welstand en monumenten) alleen verplicht voor het toetsen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Rijksmonument. Maar er kunnen ook andere adviesrollen bij de commissie belegd worden of er kunnen adviseurs worden aangewezen. Het ligt vanuit de zorg voor een hoge omgevingskwaliteit in de rede om de huidige systematiek te continueren. Daartoe moet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet de inrichting van de verplichte adviescommissie worden geregeld. De grondslag van de welstandscommissie op grond van de Woningwet komt bij het inwerking treden te vervallen voor nieuwe aanvragen. Daarmee vervalt de bevoegdheid van de commissie, als er geen adviescommissie omgevingskwaliteit is ingesteld op grond van de Omgevingswet. Op grond van het overgangsrecht blijft de Welstandsnota overigens gelden als een beleidsregel op grond van het omgevingsplan, voor de ruimtelijke bouwactiviteit (artikel 4.114 Invoeringswet Omgevingswet).

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft samen met de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een modelverordening op de gemeentelijke adviescommissie uitgebracht. Er is gekozen voor een modelverordening waarbij de bestaande adviescommissie(s) en eventuele andere adviseurs op het gebied van de omgevingskwaliteit in één samenhangend adviesstelsel kunnen worden opgenomen. Daarnaast biedt de modelverordening op de gemeentelijke adviescommissie de mogelijkheid om initiatiefnemers in de geest van de wet aan de voorkant van het proces te adviseren en uit te dagen om hun initiatieven binnen de door de raad vastgelegde kaders met zo veel mogelijk kwaliteit en consensus te realiseren.

In voorbereiding op het in werking treden van de Omgevingswet wordt in het voorjaar van 2022 een voorstel voor een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit en nieuwe verordening in 2022 ter besluitvorming voorgelegd.

Daarnaast vindt momenteel nader onderzoek plaats vanuit de 'verkenning borgen ruimtelijke kwaliteit in relatie tot de woningbouwopgaves voor de komende jaren' (gemeenteraad 13 september 2021). De

Datum 25 januari 2022

uitkomsten van dit onderzoek zouden mogelijk enig effect kunnen hebben op de toekomstige werkwijze of samenstelling van de commissie. De resultaten van het onderzoek en mogelijke richting(en) worden dan ter nadere besluitvorming voorgelegd.

1.2 Voorstel tot benoeming nieuwe leden.

Op 12 januari 2015 is de vernieuwde dienstverleningsovereenkomst met Het Oversticht door de gemeenteraad aangenomen. De overeenkomst geldt voor een periode van drie jaar met ingang van 1 januari 2015, met een stilzwijgende verlenging van telkens drie jaar. De dienstverleningsovereenkomst geldt daarmee tot 1 januari 2024.

In het *Reglement van Orde welstands- en monumentenadvisering 2014* is de benoemingsprocedure geregeld. Het Oversticht heeft per brief d.d. 16 december 2021 (kenmerk 085.21) een nieuw benoemingsvoorstel gedaan. Enerzijds omdat de benoemingstermijn dit voor een enkel lid vraagt. Anderzijds omdat door personele mutaties wijzigingen in de adviseurs zijn opgetreden. En ten slotte omdat met dit nieuwe voorstel een grotere continuïteit kan worden gegarandeerd. Het is noodzakelijk om, vooruitlopend op het voorstel voor een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit en nieuwe verordening in 2022 de (nieuwe) leden nu te benoemen.

1.3 De gemeenteraad benoemt de leden van de welstandscommissie

Op grond van artikel 12b, lid 4 Woningwet worden de leden van de welstandscommissie voor een periode van 3 jaar door de gemeenteraad benoemd. Op 23 november 2020 heeft u met ingang van 1 januari 2021 de heer ir. H.A.M. Abels als voorzitter benoemd en tevens een aantal nieuwe leden voor de duur van 2 jaar. De leden kunnen eenmaal voor een termijn van ten hoogste drie jaar worden herbenoemd in dezelfde commissie.

Voorgesteld wordt om, vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet, maar ook vanwege ziekte en vertrek van enkele medewerkers bij Het Oversticht, de volgende leden tot 1 januari 2023 of tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet te benoemen:

- de heer K. Kingma, adviseur Welstand (architect);
- de heer M. de Haas, adviseur Welstand (architect);
- de heer H. Korteweg, als plaatsvervangend secretaris;
- mevrouw M. Ketting, als plaatsvervangend secretaris;
- mevrouw C. Dirkzwager, als plaatsvervangend secretaris;

2.1 Het Q-team Spoorzone Zwolle aanstellen

De Spoorzone is misschien wel de meest unieke vierkante kilometer van de regio en vormt straks samen met de oude binnenstad het nieuwe centrum van Zwolle. Regio Zwolle zet zich met de Spoorzone landelijk op de kaart als innovatiedistrict en creatieve broedplaats. Het wordt een levendig, aantrekkelijk en groen stedelijk centrumgebied voor nieuwe gemengde woon- en werkmilieus. De ontwikkeling van de Spoorzone is een complexe en uitdagende opgave. Naast hoge ambities op economisch-, sociaal en cultureel vlak zijn onderwerpen zoals ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid onlosmakelijk met deze opgave verbonden.

In het door de gemeenteraad vastgestelde ontwikkelkader Spoorzone (najaar 2020) wordt het volgende aangegeven:

Datum 25 januari 2022

“De Spoorzone krijgt een eigen kwaliteitsteam of Q-team. Onder verantwoordelijkheid van Het Oversticht neemt het Q-team de positie van welstand over. Het Q-team draagt zorg voor formele advisering aan het college van B&W, maar is niet alleen een toetser achteraf maar is ook betrokken als stimulator gedurende het ontwerpproces. Dat kan ook over zaken waar niet formeel over wordt geadviseerd, zoals bijvoorbeeld de inrichting van de openbare buitenruimte. Vergaderingen zijn openbaar en er zal transparantie zijn over agendering en advisering. Het Q-team acteert zo op de operationele lijn. Dit is een nieuwe werkwijze die vooruitloopt op de nieuwe Omgevingswet. Het Q-team kan per deelgebied worden aangevuld met specifieke deskundigheid, aangezien de identiteiten en thema's per deelgebied verschillen.”

De geografische afbakening tussen de advisering door de welstands- en monumentencommissie en het Q-team is aangegeven op onderstaande afbeelding. Het Q-team adviseert over aanvragen binnen het afgebakende gebied lurelui, werkplaatsen, hanzekwartier, campus, district Z, hanzehoven, hanzewonen, hanze-oost en deventerstraatweg:

De kwaliteitsborging in de Spoorzone kent een strategisch deel en een operationeel deel. Het strategische deel wordt gevormd door de Raad van Inspiratie. Mensen die hun sporen hebben verdiend op het gebied van gebiedsontwikkeling gaan met die expertise de Spoorzone voorzien van 'zuurstof van buiten'. Ze helpen om van de Spoorzone een succes te maken en om de ambities zoals verwoord in het Ontwikkelkader vast te houden. Zij laten ons kansen zien, mogelijkheden van vernieuwing, helpen ons de focus vast te houden en houden ons, indien nodig, een spiegel voor.

Datum 25 januari 2022

Het tactische/operationele deel wordt gevormd door het kwaliteitsteam of Q-team. Het Q-team is voor de gemeente de onafhankelijke adviescommissie op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en welstand.

Het Q-team heeft 2 rollen en adviseert op 2 niveaus; als kwaliteitsteam waarbij de adviezen gericht zijn aan de programmamanager Spoorzone en als welstandscommissie waarbij de adviezen (zoals gebruikelijk) gericht zijn aan ons college.

Het Q-team als kwaliteitsteam inspireert, adviseert en staat klaar voor de coalities om in een vroegtijdig stadium te sparren en mee te denken. Onderwerpen en schetsontwerpen kunnen vertrouwelijk (in beslotenheid) met het Q-team worden besproken.

Het Q-team als welstandscommissie (zoals vastgelegd in de Woningwet) beoordeelt (bouw)plannen op basis van beleidskaders voor de ruimtelijke kwaliteit van de Spoorzone (die vastgesteld zijn door de gemeenteraad van Zwolle). Voor de welstandstoets van (bouw)plannen in het kader van een aanvraag omgevingsvergunning zijn de vergaderingen openbaar.

Het Q-team valt onder verantwoordelijkheid van Het Oversticht. De organisatie en schriftelijke advisering wordt verzorgd door de secretaris van Het Oversticht. Een aantal leden uit de welstands- en monumentencommissie zorgen voor continuïteit en afstemming op andere ontwikkelingen in de stad.

Het toetsingskader bestaat uit de Welstandsnota en het Ontwikkelkader Spoorzone (hoofdzaken). De uitwerkingen daarvan in deelcoalities met Nota's van Uitgangspunten vormen vervolgens de meer gedetailleerde toetsingskaders. Deze documenten zullen na hun afzonderlijke vaststelling onderdeel van de Welstandsnota moeten worden. De Welstandsnota zal hiertoe moeten worden aangepast met specifieke welstandscriteria voor de spoorzone. Vooralsnog gelden de huidige (algemene) welstandscriteria voor dit gebied.

Voorgesteld wordt om de volgende leden tot 1 januari 2023 of tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet te benoemen:

- de heer H. Abels, voorzitter;
- de heer M. de Vos, stedenbouwkundige;
- mevrouw L. Weeber, architect;
- mevrouw S. Stomp, burgerlid;
- de heer T. Straatsma, landschapsarchitect;
- mevrouw T. Stahlie, secretaris / architect;
- de heer H. Korteweg, plaatsvervangend secretaris / architect;
- mevrouw M. Ketting, plaatsvervangend secretaris / architect;
- mevrouw M. Statema, erfgoeddeskundige (op afroep).

Communicatie

Brief aan Het Oversticht.

Vervolg

Brief aan Het Oversticht.

Openbaarheid

Openbaar

Datum 25 januari 2022

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer